

20 нишонаи мунофиқон дар Қуръон

عشرون علامة للمنافقين في القرآن

< Тоҷикӣ - Tajik - الطاجيكية >

Таълиф: Қубод Кокохони

Таҳия ба забони тоҷикӣ:
Абдурахмон. А.

20 علامة المنافقين في

القرآن

قباد كاكا خاني

إعداد: عبد الرحمن. أ.

Муқаддима

Ҳамду сипос ва ситойшу шукри бе поён шоистаи Худованди бузургест, ки моро ба дини пок ва баргузидаи худ, дини ислом раҳнамо шуд.

Ва онро барои дигар динҳо бартари дод, ва дуруду раҳмат ва саломи Худованд бар Паёмбари ислом ва тамоми ҳамроҳон ва раҳравони ростини вай (салому дурудӣ Аллоҳ бар ӯ ва ёронаш бод).

Худованди бузургро сипосгузорам, ки ин тавфиқро ба дасту қалам ва фикри ин бандаи ночиз ато фармуд то битавонам таҳқиқ ва тааммуле дар мавриди сифоти мунофиқин дар Қуръон дошта бошам.

Нифоқ ва дуруя бузургтарин бемории чомиъаи башари буда ва аз ҷумлаи мавзӯёте аст, ки саъодат ва шақовати инсон дар дунё ва охираат бо он гиреҳ хурда аст. Мо имрӯз ба равшани шоҳиди ин воқеъияти талх ҳастем, ки ба далили дур шудани мардум аз амрҳо ва қавонини илоҳӣ ва заъиф шудани тақвои илоҳӣ дар дилҳо, бемории нифоқ дар чомиъа шуюуи бисёр

васеъе пайдо карда аст, Ва тамоми шохаҳои
ҷомеъаро дучор ва дармонда намуда аст.

Ин бадон далил аст, ки нифоқ танҳо як касали
оди нест, балки шомили чанде аз касалиҳои
руҳи фарогир аст.

**Маро дар пираҳан деви мунофиқ буду
гарданкуш,**

**Ва лекин ақл ёри дод то кардам
мусалмонаш.**

Муҳимтарин роҳи дармони ин бемори, дуруст
шинохтани нишонаҳои он ва баъд аз он дури
кардан ва мубориза бурдан бо он нишонаҳост.

Агар шинохтани нишонаҳои ин бемори барои
тамоми инсонҳо зарури мебошад, албатта барои
як мусалмон заруртар ва вочибтар аст.

Мо дар ин рисола ба таъриф ва баёни (20)
нишонаи муҳими нифоқ ва дуруяги, ки дар
Қуръон ба онҳо ишора шуда аст, мепардозем.

Ба умеди ин, ки ба ёрии Худованди таборак ва
таъоло ва дар сояи шинохти дурусти ин
нишонаҳо ва дури аз ҳамнишинии мунофиқ, ва
аз дохил шудани ин бемори ба даруни руҳу

равони худ ва паҳн шудани он дар руху равони
ҷомиъа ҷалавгири намоем.

Дури зи бародари мунофиқ беҳтар

Парҳез зи ёри но мувофиқ беҳтар

Хоки қадами ёри мувофиқ ҳаққан

Аз хуни бародари мунофиқ беҳтар

Нифоқ чист?

Нифоқ иддиъои хуб будан ва дурусткори аз
тарафи инсонҳои нодуруст ва нобакор аст.
Нифоқ мева ва самари куфр аст. Ва куфр ба
маънои пинҳон кардани ҳақоик ва дигаргун
ҷилав додани он аст.

Мунофиқ дар зохир мусалмон ва бар ботин
кофир аст, Дар ҳақиқат нифоқ яке аз нишонаҳои
куфр дар дил аст.

Гуфт бадкорро, бад кайфар аст,

Гуфт мунофиқ аз бадкор бадтар аст,

Нифоқ аз аъмоли касоне аст, ки ба забон
иддиъои имон ва садоқатро дар гуфторҳо ва
кирдорҳо мекунанд аммо дар дил ҳақиқатҳоро
пинҳон карда ва бо худашон содиқ нестанд.

Аллоҳ таъоло мефармояд:

﴿ذَلِكَ بِأَنَّهُمْ ءَامَنُوا ثُمَّ كَفَرُوا فَطُبِعَ عَلَىٰ قُلُوبِهِمْ فَهُمْ لَا يَفْقَهُونَ ﴿٣﴾﴾

[المنافقون: ٣]

“Ин (нифоқ ва дуруғӯи ва боз доштан аз дин) ба хотири он аст, ки (нахуст бо забон) имон оварданд ва сипас (бо дил) кофир шуданд, Пас бар дилҳояшон муҳр ниҳода шуд, ва эшон дигар (ҳақиқатро дарк намекунанд ва аз имон чизе) намефаҳманд”.

Сураи Мунофиқун, ояти 3

Мунофиқ дар зоҳир ораста ва тарафдори ҳақиқат аст, қачу бадшақл нест, бисёр хуб ҳарф мезанад, аммо монанди табл дарунаш холи аст, фақат садои зебо ва баланде дошта ва ҳеч моҳияте аз худ надорад.

Аллоҳ таъоло мефармояд:

﴿وَإِذَا رَأَيْتَهُمْ تُعْجِبُكَ أَجْسَامُهُمْ وَإِنْ يَقُولُوا تَسْمَعُ لِقَوْلِهِمْ كَأَنَّهِمْ خَشَبٌ مُّسْنَدَةٌ يَّحْسَبُونَ كُلَّ صَيْحَةٍ عَلَيْهِمْ هُمُ الْعَدُوُّ فَاحْذَرْهُمْ فَتَلَّهُمْ اللَّهُ أَنْىٰ

يُؤْفَكُونَ ﴿٤﴾ [المنافقون: ٤]

“Чун онҳоро бубинӣ, туро аз зоҳирашон хуш меояд ва чун сухан бигӯянд, ба суханашон гӯш медиҳӣ. Гӯё ки ҳаройна, онҳо чӯбҳое ҳастанд ба

девор така дода. Ҳар овозеро ба зиёни худ мепиндоранд. Онҳо душманонанд. Аз онҳо ҳазар кун. Худо бикушадашон. Ба кучо қачрав мешаванд?”.

Сураи Мунофиқун, ояти 4

Гуфт Яздон мар набиро дар масоқ,
Як нишоне саҳлтар з- аҳли нифоқ.
Гар мунофиқ зифт бошад нағзу ҳавл,
Во шиноси мар варо дар лаҳну қавл.

Навъҳои нифоқ

Нифоқ дар ақида:

Нифоқ дар бовариҳо ва эътиқодоти исломӣ инсонро аз доираи ислом хориҷ карда ва соҳиби он дар оташи ҷаҳаннам дохил мешавад, ҳамонтанре, ки Худованд дар китоби худ мефармояд:

﴿بَشِّرِ الْمُنَافِقِينَ بِأَنَّ لَهُمْ عَذَابًا أَلِيمًا﴾ [النساء : 138]

“Ба мунофиқон мужда бидех, ки барои онҳо азоби дардноке хоҳад буд”.

Сураи Нисо, ояти 138

Инчунин Аллоҳ таъоло мефармояд:

﴿إِنَّ الْمُنَافِقِينَ فِي الدَّرَكِ الْأَسْفَلِ مِنَ النَّارِ وَلَنْ تَجِدَ لَهُمْ نَصِيرًا ﴿١٤٥﴾﴾

[النساء : ١٤٥]

“Бегумон мунофиқон дар аъмоқи дӯзах ва дар пасттарин макони он ҳастанд ва ҳаргиз ёваре барои онон нахоҳи ёфт”.

Сураи Мунофиқун, ояти 145

Дар ҷои дигар Аллоҳ таъоло мефармояд:

﴿إِنَّ اللَّهَ جَامِعُ الْمُنَافِقِينَ وَالْكَافِرِينَ فِي جَهَنَّمَ جَمِيعًا ﴿١٤٠﴾﴾ [النساء :

[١٤٠]

“Яқинан Худованд мунофиқон ва кофиронро ҳамаги дар дӯзах гирд меоварад (пас аз ҳамнишинии онҳо бипарҳезед то ҳамроҳи онон ба оташи дӯзах гирифтад нашавад)”.

Сураи Нисо, ояти 140

Нифоқ дар амал:

Тамоми аъмоле, ки инсон дар зоҳир анҷом медиҳад ё ин, ки дар дарун бо ихлоси қалби ҳамроҳ нест ва худаш ҳам ин дугонагиро медонад, аз мақосиди нифоқ дар амал ба ҳисоб

меояд. Нифоқ дар амал шомили доираи бисёр васеъ аз аъмол ва корҳои рузмарраи як мунофиқ буда ва аз густардагии зиёде бархурдор мебошад.

Нишонаҳои нифоқ

Нишонаи якум:

Дуруғ гуфтан (дар бовар, гуфтор ва кирдор)

Худованди мутаъол мефармояд:

﴿وَاللَّهُ يَشْهَدُ إِنَّ الْمُنَافِقِينَ لَكَاذِبُونَ ﴿١﴾﴾ [المنافقون: ١]

“Худованд гувоҳи медиҳад, ки мунофиқон дар гуфтори худ дуруғӣ ҳастанд”.

Сураи Мунофиқун, ояти 1

Аввалин сифате, ки Худованд дар сураи Мунофиқун ба мунофиқон нисбат медиҳад, дуруғ гуфтан аст. Яъне дар суҳбат кардан чизҳоеро бар забон меоваранд, ки худашон имон ва эътирофе ба он суханон надоранд ва дар дили худ медонанд, ки дар он ҳолат дуруғӣ ва фиребкор ҳастанд. Мунофиқ бо дуруғӣ ҳақоқиқро ба нафъи худ пинҳон мекунад.

Мунофиқ агар паймоне бо касе бибандад ё қавле бидиҳад дар қавл ва паймони худ дуруғтӯ буда ва паймонро хоҳад шикаст. Ў ҳамчунин дар қавли худ дағал ва найрангбоз низ мебошад.

Бинобар ин касе ба зан, фарзанд, дӯстон, ва дигар мардум қавле ё ваъдае бидиҳад ва бидуни доштани узри шаръии қобили қабул онро баҷо наёварад ва дар қавл ва ваъдаи худ дуруғтӯи кунад, ба ин кори худ дар доираи нифоқ дохил хоҳад шуд ва яке аз нишонаҳои нифоқро дар худ парвариш медиҳад.

Нақзи мисоқу ӯҳуд аз аҳмақист

Ҳифзи паймону вафо кори тақист

Дар Қуръон ҳар ҷо аз нифоқ суҳбат мефармояд, било фосила ҳамроҳ бо ин вожа аз дуруғ ҳам суҳбат мекунад, Ва баръакс ҳар ҷо аз дуруғ суҳбат мегӯяд ба ҳамон шакл бо он аз нифоқ ҳам сухан мегӯяд.

Нишонаи дуюм:

Шарм кардан аз мардум ва шарм надоштан аз Аллоҳ таъоло

Аллоҳ таъоло мефармояд:

﴿يَسْتَخْفُونَ مِنَ النَّاسِ وَلَا يَسْتَخْفُونَ مِنَ اللَّهِ وَهُوَ مَعَهُمْ إِذْ يُبَيِّنُونَ مَا لَا يَرْضَىٰ مِنَ الْقَوْلِ وَكَانَ اللَّهُ بِمَا يَعْمَلُونَ مُحِيطًا﴾ [النساء : 108]

“Онҳо (зишткорихои худро) аз мардум пинҳон медоранд аммо аз Аллоҳ таъоло пинҳон намедоранд ва ӯ бо эшон аст, ҳангоме ки дар нишастҳои шабона суханеро, ки Аллоҳ таъоло намеписандад тадбир мекунанд ва Аллоҳ таъоло ба ончи анҷом медиҳанд ихота дорад”.

Сураи Нисо, ояти 108

Ин нишона бузургтарин ва беҳтарин нишонае аст, ки метавон ба василаи он як мунофиқро аз имондорони воқеъи ҷудо кард ва ташхис дод.

Мунофиқе, ки дар пеши чашми мардум муртакиби гуноҳ намешвад, аммо дар танҳои ба роҳат муртакиби гуноҳ мешавад ва Худованди бузургро камтарин кас ба ҳисоб намеоварад то аз вай андак шарме дошта бошад. Мунофиқ хушоянди мардумро бештар дӯст дорад, то хушнудии Худовандро.

Аммо муъмини воқеъи Худовандро ҳамроҳ нозир ва ҳозир мебинад ва дар пинҳону ошкор Худовандро бар нафс ва даруни худ шоҳид ва

бино медонад ва хушнудии Худовандро бар розигии мардум бартари медиҳад.

Нишонаи сеюм:

Танбали кардан дар ибодатҳо

Аллоҳ таъоло мефармояд:

﴿وَإِذَا قَامُوا إِلَى الصَّلَاةِ قَامُوا كَسَالَى﴾ [النساء : 114]

“Мунофиқон ҳангоме, ки барои намоз бар меҳезанд, суст ва бе ҳол ба намоз меистанд”.

Сураи Нисо, ояти 142

Мунофиқон дар замони Паёмбари Худо (салому дудури Аллоҳ бар ӯ бод) бо он ҳазрат ба намоз меистоданд, аммо Худованди муттаъол Паёмабарро аз ин, ки мунофиқон бо танбали ва нороҳати ба намоз меоянд огоҳ намуд. Агар ин шарҳи ҳоли мунофиқин аст, пас вой бар ҳоли касоне, ки на бо нашогу қувват ва на бо танбали намоз намехонанд!

Он мунофиқ аз бурун савму салот,

В-аз дарун оби сиёҳи бе набот.

Нишонаи чаҳорум:

Риё кардан ва риё кори

Аллоҳ таъоло мефармояд:

﴿يُرَآءُونَ النَّاسَ﴾ [النساء : 142]

“Бидуни шак мунофиқон риёкор ҳастанд ва дар пеши мардум худнамои мекунад (ва намозашон ба хотири мардум аст, на ба хотири Аллоҳ таъоло)”.

Сураи Нисо, ояти 142

Риё кардан ба ин маъност, ки инсон худашро дар пеши мардум Худотарс ва парҳезгор нишон медиҳад, то мавриди эҳтиром ва қабули мардум қарор гирад ва ба чашми одами хуб ба ӯ нигоҳ кунад.

Ҳатто намозҳои инфиродиро низ ба тавре меҳонад, ки бисёр мухлис ва мутадайн аст, Дар ҷамъомад ва маҷлисҳо низ бо адаб ва ибодатпеша нишон медиҳад, Аммо вақте ба хилват (танҳои) меравад. Бар акси ончи нишон медиҳад амал мекунад ва ҳеҷ тарсе аз Худованд надорад ва аслан Худоро намениносад.

Тамоми суҳанон ва корхояш барои ҷалби тавачҷуҳи мардум аст ва худааш ҳам ба ин дугонагии шахсияти дар вучуди худ огоҳи дорад.

Риё аз гуноҳони кабира буда, ба ширк наздик мебошад, чун мақсад аз ибодати шахси риёкор ҷалби тавачҷуҳи мардум аст ва ин ба маънои парастии мардум буда ва ширк аст. Гоҳе мақсади риёкор ҷалби назари мардум барои расидан ба мақом ва масъулияте, монанди намояндаги ё раёсат ё раҳбари аст. Намояндаги ва қазовату вилоят ва раҳбари, ки ба умур ва ҳуқуқи мардум таъаллуқ дорад, агар ҳамроҳ бо риёяти адолат бошад аз ибодатҳои бузург ба шумор меравад, Аммо агар бо адолат ҳамроҳ набошад, аз гуноҳони кабира ва бузург аст. Бинобар ин касе, ки мутмаин нест битавонад адолатро риёят кунад ва бар он тавоно нест қабули масъулият барояш ҳаром аст¹.

---

¹- Қабули масъулият дар сурате ҳаром мебошад, ки инсон мутмаин бошад аз уҳдаи вазифааш бар нахоҳад омад ва ҳақи дигарон зоеъ мегардад, Дар ҳоле, ки афроди авлотар аз ӯ вучуд доранд, ки тавоноии анҷоми масъулиятро доранд. Аммо дар сурати набудани афроди авлотар ва мутахассис ва ҳамчунин набудани итминон ба

Нишонаи панҷум:

**Камтар ёд кардан аз Худо, Ва зикри кам
гуфтан**

Аллоҳ таъоло мефармояд:

﴿وَلَا يَذْكُرُونَ اللَّهَ إِلَّا قَلِيلًا﴾ [النساء : ١٤٢]

“Ва (мунофиқон) Аллоҳ таъолоро ҷуз
андаке ёд намекунанд”.

Сураи Нисо, ояти 142

Худованд нафармуд, ки мунофиқон ба ёди Худо
нестанд, балки мефармояд: Онҳо касоне ҳастанд,
ки Худоро ёд мекунанд аммо ба ками ва ба
танбали.

Нишонаи шашум:

Савганд ва қасами дуруғ хурдан

Аллоҳ таъоло мефармояд:

нокорони ва нотавонии хеш қабули масъулият ҷоиз
буда ва ҳаром нест (мусаҳҳих) .

﴿اتَّخَذُوا أَيْمَانَهُمْ جُنَّةً فَصَدُّوا عَنْ سَبِيلِ اللَّهِ فَلَهُمْ عَذَابٌ مُّهِينٌ ﴿١٦﴾﴾

[المجادلة: ١٦]

“(Мунофиқин) савгандҳои (дуруғини) худро сипари (барои раҳои аз гирифтोर омадан ба дасти адолат ва пушонидани чехраи воқеъии хеш) мегардонанд”.

Сураи Мучодала, ояти 16

Мунофиқ агар шахсеро ғайбат кунад ва он шахс бишнавад ва бигӯяд, чаро чунин чизеро гуфтаи? Мегӯяд: Ба Худо қасам, ки ман чунин ҳарфиро дар ғойб будани ту нагуфтаам. Мунофиқ дар муъомила низ қасами дуруғ меҳурад ва ҳеҷ парвоя надоард.

Чун надорад марди қач дар дин вафо,

Ҳар замоне бишканад савгандро.

Ростонро ҳоҷати савганд нест,

З-он, ки эшонро ду чашми равшанист.

Нишонаи ҳафтум:

**Воқеъиятҳоро бузург нишон додан ва
шоиға паҳн кардан (овозаи дуруғ)**

Аллоҳ таъоло мефармояд:

﴿لَئِن لَّمْ يَنْتَهِ الْمُنَافِقُونَ وَالَّذِينَ فِي قُلُوبِهِم مَّرَضٌ وَالْمُرْجِفُونَ فِي الْمَدِينَةِ لَنُغْرِبَنَّكَ بِهِمْ ثُمَّ لَا يُجَاوِرُونَكَ فِيهَا إِلَّا قَلِيلًا﴾ [الاحزاب: ٦٠]

“Агар мунофиқон ва касоне, ки дилҳояшон бемор аст ва шоиға овоза кунон дар Мадина (аз кори худ) боз наистанд, яқинан туро бар (зиди) онҳо мешуронем (ва бар онҳо мусаллат мегардонем) сипас чуз андаке дар канори ту дар он (шаҳри Мадина) набошанд”.

Сураи Аҳзоб, ояти 60

Яке аз нишонаи мунофиқон ин аст, ки воқеъаҳо ва чизҳои кучакро бузург нишон медиханд ва бо паҳн кардани овозаҳои дуруғ чомигъаи исломиро заъиф мегардонанд.

Нишонаи ҳаштум:

Айбчуи аз қазо ва қадари Худованд

Аллоҳ таъоло мефармояд:

﴿الَّذِينَ قَالُوا لِإِخْوَانِهِمْ وَقَعَدُوا لَوْ أَطَاعُونَا مَا قُتِلُوا قُلْ فَادْرَأُوا عَنْ أَنْفُسِكُمُ الْمَوْتَ إِنْ كُنْتُمْ صَادِقِينَ﴾ [ال عمران: ١٦٨]

“Мунофиқон касоне ҳастанд, ки (худ дар хона) нишастаанд (ва аз ҷанг канорагири кардаанд ва нисбат) ба бародарони худ гуфтанд: агар аз мо итоъат мекарданд (ва ҳарфи моро мешуниданд) кушта намешуданд. Бигӯ: Пас маргро аз худ дур доред, агар рост мегӯед (ки метавон бо парҳез ва ҳазар аз қазо ва қадар бигурезад)”.

Сураи Оли Имрон, ояти 168

Мунофиқ ба қазо ва қадар ва машиати илоҳӣ розӣ нест ва ҳар иттифоқе дар зиндаги бияфтад мегӯяд: Агар чунин мекардам чунин мешуд. Аммо муъминони воқеъи дар пеш омадҳои хайр шукргузор ва дар бало ва мусибатҳо ором ва сабр кунанда ва дар ҳар ҳол ба ризогии Аллоҳ таъоло розиянд.

Нишонаи нухум:

Бадгӯи кардан аз инсонҳои солиҳ ва солим

Аллоҳ таъоло мефармояд:

﴿أَشِحَّةً عَلَيْكُمْ ۖ فَإِذَا جَاءَ الْخَوْفُ رَأَيْتَهُمْ يَنْظُرُونَ إِلَيْكَ تَدُورُ أَعْيُنُهُمْ كَالَّذِي يُغْشَىٰ عَلَيْهِ مِنَ الْمَوْتِ ۖ فَإِذَا ذَهَبَ الْخَوْفُ سَلَقُوكُمْ بِالسِّنَةِ

جَدَادٍ أَشْحَهَ عَلَى الْخَيْرِ أَوْلَيْتِكَ لَمْ يُؤْمِنُوا فَأَحْبَطَ اللَّهُ أَعْمَلَهُمْ وَكَانَ ذَٰلِكَ عَلَى
 اللَّهُ يَسِيرًا ﴿١٩﴾ [الاحزاب : ١٩]

“Онҳо дар ҳамаи чиз нисбат ба шумо бахиланд. Ва ҳангоме, ки (лаҳзаҳои) тарс (ва бӯҳронӣ) пеш ояд, мебинӣ он чунон ба ту нигоҳ мекунанд ва чашмҳояшон дар косааш мечархад, ки монанди касе, ки аз саҳтии марг, ҳоли беҳушӣ ба ӯ даст диҳад, аммо вақте ҳолати хавфу тарс фуру нишаст, забонҳои тунд ва хашини худро бо анбӯҳе аз хашму асабоният бар шумо мекушоянд (ва саҳми худро аз ғаниматҳо мутолиба мекунанд), дар ҳоле, ки дар мол ҳарис ва бахиланд. Онҳо (ҳаргиз) имон наовардаанд. Бинобар ин Худованд аъмолашонро ҳафт ва нобуд кард ва ин кор бар Худо осон аст”.

Сураи Аҳзоб, ояти 19

Мунофиқ вақте аз пеши мусалмоне хориҷ мешавад пушти сари ӯ бо забони тез ва буранда шуруъ ба бадгӯй мекунад.

Он мунофиқ чун дар ин зоҳир гурехт,

Хуни сад муъмин ба пинҳони бирехт .

Нишонаи даҳум:

Бадгумони ва тухмат задан ба инсонҳои дурусткор

Аллоҳ таъоло мефармояд:

﴿وَمَا كَانَ لِنَبِيٍّ أَنْ يَغُلَّ وَمَنْ يَغْلُلْ يَأْتِ بِمَا غَلَّ يَوْمَ الْقِيَامَةِ ثُمَّ تُوَفَّى كُلُّ نَفْسٍ مَّا كَسَبَتْ وَهُمْ لَا يُظْلَمُونَ﴾ [ал عمران: 161]

“(Мунофиқон Паёмбарро (салому дудури Аллоҳ бар ӯ бод) мутаҳам карданд, ки ба онҳо хиёнат хоҳад кард! дар ҳоле, ки) ҳеҷ Паёмбареро насазад ки хиёнат кунад, ва дар рӯзи растохез ончиро, ки дар он хиёнат карда аст бо худ (ба саҳнаи маҳшар) меоварад, сипас бар ҳар касе подош ва ҷазои ончи карда аст ба тамом ва камол дода мешавад ва ба ошон ситам нахоҳад шуд”.

Сураи Оли Имрон, ояти 161

Нишонаи ёздаҳум:

Талош дар чиҳати паҳн шудани фасод ва табоҳи ба номи ислоҳ ва некуи

Аллоҳ таъоло мефармояд:

﴿وَإِذَا قِيلَ لَهُمْ لَا تُفْسِدُوا فِي الْأَرْضِ قَالُوا إِنَّمَا نَحْنُ مُصْلِحُونَ ﴿١١﴾ أَلَا
 إِنَّهُمْ هُمُ الْمُفْسِدُونَ وَلَكِن لَّا يَشْعُرُونَ ﴿١٢﴾﴾ [البقرة: ١١، ١٢]

“Ҳангоме, ки ба эшон гуфта шавад дар замин фасод ва табоҳи накунед, гӯянд: ҳамоно мо ислоҳгар ҳастем. Ҳамоно! Эшон бидуни шак фасодкунандагон ва табоҳи пешагонанд ва лекин (ба сабаби ғурур ва фиреб хурдагии худ ба фасодашон) пай намебаранд”.

Сураи Бақара, оятҳои 11-12

Мунофиқ бо корҳои ғалати худ ба паҳни фасод ва табоҳи дар ҷомиға доман мезанад ва вақте ба ӯ гуфта шавад: чаро аз Худо наметарси? Дар ҷавоб мегӯяд: ман кори баде накардаам. Агар ман накунам дигарон мекунанд... ва дар ҳоле, ки худаш дар дил медонад, ки он кори ӯ боиси густариши фасод ва табоҳи хоҳад шуд.

Нишонаи дувоздахум:

Зоҳир ва ботини мунофиқ яке нест

Аллоҳ таъоло мефармояд:

﴿إِذَا جَاءَكَ الْمُنَافِقُونَ قَالُوا نَشْهَدُ إِنَّكَ لَرَسُولُ اللَّهِ وَاللَّهُ يَعْلَمُ إِنَّكَ
 لَرَسُولُهُ وَاللَّهُ يَشْهَدُ إِنَّ الْمُنَافِقِينَ لَكَاذِبُونَ ﴿١﴾﴾ [المنافقون: ١]

“Ҳангоме, ки мунофиқон назди ту меоянд савганд мехуранд: мо гувоҳи медиҳем, ки ту хатман фиристодаи Худо ҳастӣ! Худованд медонад, ки ту фиристодаи Худо мебоши, вале Худо гувоҳи медиҳад, ки мунофиқон дар гуфтаи худ дуруғӯ ҳастанд (чаро, ки ба суханони худ имон надоранд)”.

Сураи Мунофиқун, ояти 1

Бо тавачҷуҳ ба ояти боло ҳар кас, ки зоҳир ва ботинаш яке набошад ва ба иборати дигар сурат ва сираташ яке набошад мунофиқ хоҳад буд, Гоҳе мунофиқ либос ва ҳайати ороста дорад аммо дарунаш фосид ва бадбӯӣ аст.

Зоҳири дастор чун ҳури биҳишт,

Он мунофиқ андарун расво ва зишт.

Аммо муъмини воқеъи дар канори оростагии зоҳир, дил ва дарунашро ҳам ба зикри ва ёди Худо ва ба сифоти нек ороста мекунад, то зебоии зоҳир ва зебоии ботин ҳар ду ро бо ҳам дошта бошад ва аз ҷумлаи мунофиқон набошад.

Нишонаи сенздаҳум:

Амр ба мункарот ва зиштиҳо ва наҳй аз маъруф ва некиҳо

Аллоҳ таъоло мефармояд:

“Мардони мунофиқ ва занони мунофиқ ҳама аз як гуруҳ (ва як қумош) ҳастанд. Онон ҳамдигарро ба кори зишт фаро мехонанд ва аз кори хуб боз медоранд”.

Сураи Тавба, ояти 67

Мунофиқон мехоҳанд харобкори, зино, бе банду бори ва бе ҳиҷоби густариш пайдо карда ва мусиқии ғайри шаръи, аксҳо ва филмҳои ғайриахлоқи, сигор ва мухадирот дар ҷомиаи инсонии паҳн гардад. Инҳо ҳама аз ҷумлаи мункарот ва базаҳкори аст. Мунофиқ дӯст надорад хайру неки ва илму огоҳии мардум рушд кунад ва агар касе аз сари хайрхоҳи ба ӯ бигӯяд: Ин корҳо мавриди писанди Худованд нест ва Паёмбар (салому дудури Аллоҳ бар ӯ бод) наҳй карда аст, Дар ҷавоб хоҳад гуфт: Лозим нест ту ба мо дарси дин бидиҳи, мо худамон аз дин огоҳи дорем.

Нишонаи чаҳордахум:

Мунофиқ дар умури хайр хасис ва бахил аст

Аллоҳ таъоло мефармояд:

“Ва дастҳояшонро (аз базлу бахшиш дар роҳи хайр) мебанданд”.

Сураи Тавба, ояти 67

Мунофиқро мебини, ки барои худнамои ва тазохур ва талаби шуҳрат меҳмониҳо карда, харҷҳои сангин мекунад, аммо агар барои кори хайре аз ӯ кумак бихоҳи бо иқроҳ ва ба саҳти маблағи ночизе кумак нахоҳад кард.

Нишонаи понздаҳум:

Фаромуш кардани Худо

Аллоҳ таъоло мефармояд:

“Худоро фаромуш кардаанд (ва аз парастии ӯ рӯйгардон шудаанд) Худоҳам эшонро фаромуш карда аст (ва раҳмати худро аз эшон бурида ва ҳидояти хешро аз онон дарег дошта аст) ба дурусти мунофиқон ҳамон аҳли фикр (ва гарданкашон дар рӯ ба рӯи ҳақ) ҳастанд”.

Сураи Тавба, ояти 67

Мунофиқ аз хонавода, саргармиҳо, ва лаззоти дуняви, орзуҳо ва доштаҳо ва ҳар чизи дигаре суҳбат мекунад, ғайр аз Худо! Ин дар ҳолест, ки фаромуш кардани Худованд бузургтарин бало ва мусибат аст. Чун Худованд низ ўро ба фаромуши месупорад. Аммо муъминини воқеъи хамвора ва дар ҳар ҳолате, дар хоб ва бедори, дар кору истироҳат, дар ҳолати савора ва пиёда, дар неъмат ва дар мусибат ҳеҷ вақтеро аз ёди Худо холи намегузорад.

Нишонаи шонздаҳум:

Ваъдаҳои Худо ва Паёмбарро (салому дудури Аллоҳ бар ӯ бод) дуруғ медонад

Аллоҳ таъоло мефармояд:

﴿وَإِذْ يَقُولُ الْمُنَافِقُونَ وَالَّذِينَ فِي قُلُوبِهِم مَّرَضٌ مَا وَعَدَنَا اللَّهُ وَرَسُولُهُ

إِلَّا غُرُورًا ﴿١٣﴾ [الاحزاب: ١٣]

“(Ва низ ба ёд оваред) ҳангоме, ки мунофиқон ва ононе, ки дар дилҳояшон бемори (нифоқ) вучуд дорад меғӯянд: Худо ва Паёмбараш (салому дудури Аллоҳ бар ӯ бод) ҷуз ваъдаҳои дуруғин ба мо наодоанд”.

Сураи Аҳзоб, ояти 12

Мунофиқ бовари ба охират надорад, ба ҳамин хотир фақат дар талаби дунё ва мақомоти дуняви аст.

Нишонаи ҳафтдаҳум:

Огоҳи надоштан аз аҳкоми дин ва надонистани барномаи зиндагӣ, ки писанди Худованд бошад

Аллоҳ таъоло мефармояд:

﴿وَلَكِنَّ الْمُنَافِقِينَ لَا يَفْقَهُونَ ﴿٧﴾﴾ [المنافقون: ٧]

“Вале мунофиқон (ҳақоик ва воқеиятхоро) дар намеёбанд ва намефаҳманд”.

Сураи Мунофиқун, ояти 7

Мунофиқ ба илмҳои таҷриби ва дуняви алоқаманд аст, Ва онро таълим мегирад. Аммо аз дарки ҳақоики дин ва қудрати ваъдаҳои илоҳи ва рӯзи сазо ва ҷазо..., қосир ва очиз аст, Ва ин танҳо ба ин хотир аст, ки худааш намехоҳад бифаҳмад ва Худованд низ бар дили ӯ муҳр мезанад. Мунофиқ дӯст надорад дар маҷлисҳо аз ибодат ва намоз ва ёди Худо баҳс шавад. Чун

фйкр мекунад чйзе аз он намедонад ва мойи сарафкандагйи ўст. Аммо муъмйнй воқеъй ба дунболи ба даст оварданы илмй шаръй ва аҳкомй дйн меравад ва ҳамеша дар талош аст. Кореро, кй дар он фойда ва хайре аст, анҷом медихад.

Нишонай ҳаждаҳум:

Хушҳолий бар мусибатй имондорон ва дилтангй дар шодий онҳо

Аллоҳ таъоло мефармояд:

“Агар ба ту некй бйрасад онҳоро нороҳат мекунад, ва агар мусибате ба ту расад меғўянд; мо пеш аз ин чорай худро андешидаем ва шодон боз мегарданд”.

Сураи Тавба, ояты 50

Агар мунофиқ бо хабар шавад, кй мусалмонне дучорй бало ва мусибат шуда аст, Дар ҳол шуруғ ба паҳнй карданы он хабар мекунад, Ва тавре вонамуд мекунад, кй аз ин воқеъа нороҳат шуда аст, Аммо дуруғ меғўяд ва дар дил ба он шод ва хушҳол аст.

Нишонаи нуздаҳум:

Чоплуси (пастфитрати) ва забон бози

Аллоҳ таъоло мефармояд:

﴿وَإِذَا رَأَيْتَهُمْ تُعْجِبُكَ أَجْسَامُهُمْ وَإِنْ يَقُولُوا تَسْمَعُ لِقَوْلِهِمْ كَأَنَّهِمْ
خُشْبٌ مُسْنَدَةٌ يَحْسَبُونَ كُلَّ صَيْحَةٍ عَلَيْهِمْ هُمُ الْعَدُوُّ فَاحْذَرْهُمْ قَتَلَهُمُ اللَّهُ أَنَّى
يُؤْفَكُونَ ﴿٤﴾﴾ [المنافقون: ٤]

“Ҳангоме эшонро мебини баданҳояшон ту ро ҷалб мекунад ва ба шигифти меоварад, (ва бо худ меғӯи чи инсонҳои бо виқор ва арзандае ҳастанд) ва ҳангоме, ки ба суҳан дар меоянд (ба хотири зебогии суҳанонашон) ба суҳанонашон гуш фаро медиҳи (бо вучуди ин ҷозибай сураат ва гирои гуфтори) гуё эшон чубҳои тақядода ба деворанд, ҳар овозеро бар зиди худ мепиндоранд ва ҳар овозеро бар зиёни хеш! Онон душманони воқеъи ҳастанд, Пас аз эшон бар ҳазар бош, Худованд онҳоро бикӯшад чигуна аз ҳақ руйгардон мешаванд?!”.

Сураи Мунофиқун, ояти 4

Мунофиқ чоплус ва забонбоз аст ва ба шакле ҳарф мезанад, то мардум фикр кунанд, ки аз дигарон фаҳмидатар ва оқилтар аст. Мунофиқ дӯст дорад болотар аз фаҳми мардум суҳан

бигӯяд, то бартарии худро ба дигарон таҳмил кунад ва бо ин корҳо меҳоҳад мардумро фиреб диҳанд.

**Гар ба дарё дарафти эй мунофиқ,
Зи зишти, кай хурад мору наҳангат.
Чи гӯям бо ту эй нақши музаввар?
Чи маъно гунҷад андар чони тангат.**

Нишонаи бистум:

**Масхара кардани дини Худо ва сунати
Паёмбар (салому дуруди Аллоҳ тар ӯ бод)**

Аллоҳ таъоло мефармояд:

“Мунофиқон (Худо, оёт ва Паёмбари ӯро дар миёни худ ба масхара мегиранд ва) метарсанд, ки сурае бар зиди эшон нозил шавад (ва илова аз он чи мегӯянд) ончиро (ҳам, ки) дар дил доранд ба рӯяшон биёварад ва ошкораи созад. Бигӯ: Ҷар андоза меҳоҳед масхара кунед, бегумон Худованд ончиро, ки аз он тарс доред (ва дар пинҳон доштаниаш мекушад) ошкор ва хувайдо месозад. Агар аз онон (дар бораи суханони нораво ва кирдорҳои ноҳинҷорашон)

бозхост куни меғунд: (муроди мо таъна ва масхара набуд бал, ки бо ҳамдигар) бози ва шӯҳи мекардем. Бигӯ: Оё бо Худо ва оёти ӯ ва Паёмбараш (салому дуруди Аллоҳ тар ӯ бод) метавон бози ва шӯҳи кард?!”.

Сураи Тавба, оятҳои 64 ва 65

Ҳамин тавр масхара кардан ба либосу риш ва ҳайати як мусалмон инсонро дар доираи нифоқ ва куфр ворид хоҳад кард.

Шикасти бузург

Инсони мунофиқ бо аъмоли муздуронои худ дарҳои раҳмати Худовандро ба руй худ баста ва дарҳои азобро ба рӯи худ боз мекунад.

Аллоҳ таъоло мефармояд:

﴿يَوْمَ يَقُولُ الْمُنْفِقُونَ وَالْمُنْفِقَاتُ لِلَّذِينَ ءَامَنُوا انظُرُونَا نَقْتَبِسْ مِنْ نُورِكُمْ قِيلَ ارْجِعُوا وَرَاءَكُمْ فَالْتَمِسُوا نُورًا فَضُرِبَ بَيْنَهُم بِسُورٍ لَهُۥ بَابٌ بَاطِنُهُۥ فِيهِ الرَّحْمَةُ وَظَاهِرُهُۥ مِنْ قِبَلِهِ الْعَذَابُ ﴿١٣﴾﴾ [الحديد: ١٣]

“Рӯзе, ки мардони мунофиқ ва занони мунофиқ ба муъминон меғунд: (бо шитоб ба суй биҳишт ҳаракат накунед ва) мунтазирамон бимонед то аз нури шумо фуруғ ва партаве (ба

мо битобад ва аз он) истифода кунем! Ба эшон гуфта мешавад: ба қафо бар гардед (ва муҷадидан ба дунё биравед) ва нуре ба даст биёваред! Дар ин ҳол ногаҳон деворе миёни онон зада мешавад, ки даре дорад. Дохили он (ба тарафи муъминон аст) рӯ ба раҳмат аст (ки биҳишт ва неъмат сармади аст) ва хориҷи он (ки ба тарафи мунофиқон аст) рӯ ба азоб аст (ки дӯзах ва азоби абади аст)”.

Сураи Ҳадид, ояти 13

Инчунин Аллоҳ таъоло мефармояд:

﴿يُنَادُونَهُمْ أَلَمْ نَكُنْ مَعَكُمْ قَالُوا بَلَىٰ وَلَكِنَّكُمْ فَتَنْتُمْ أَنْفُسَكُمْ
وَتَرَبَّصْتُمْ وَارْتَبْتُمْ وَغَرَّتْكُمُ الْأَمَانِيُّ حَتَّىٰ جَاءَ أَمْرُ اللَّهِ وَغَرَّكُم بِاللَّهِ الْغُرُورُ

[الحديد: ١٤] ﴿١٤﴾

“Мунофиқон муъминонро садо мезананд: магар мо (дар дунё) бо шумо набудем? Мегӯянд: бале! Ва лекин (бо нифок) худро гирифтори бало кардед ва чашм ба роҳи (марги Паёмбар (дуруду саломи Худо бод бар ӯ) ва нобудии мусалмонон ва барчида шудани ислом) мондед ва (дар бораи ҳақиқат будани даъвати Паёмбар (дуурду салом Худо бод бар ӯ) ва Қуръон ва вучуди миғод ва растохез) шак ва тардид варзидед. Ва орзуҳо ва пиндорҳо шуморо фиреб дод то ин, ки фармони

Худо (доир бар маргатон) дар расид, Ва аҳримани (бадкор ва нафси аммораи) фиребкор, шуморо дар баробари фармони Худо фиреб дод”.

Сураи Ҳадид, ояти 14

Он мунофиқ бо мувофиқ дар намоз,

Аз пай истеза ояд не намоз.

Дар намозу руза ва ҳаҷу закот,

Бо мунофиқ муъминон дар бурду мот.

Муъминонро бурд бошад оқибат,

Бар мунофиқ мот андар охират.

Ҳар яке суй мақоми худ равад,

Ҳар яке бар вифқи номи худ равад.

Муъминаш хонанд, ҷонаш хуш шавад,

Вар мунофиқ гӯи, пур оташ шавад.

Дуъои поён:

Аз Худованди бузург мехоҳам, ки моро аз ин бемори муҳлик ва кушанда муҳофизат намояд ва тавфиқ диҳад, ки ин нишонаҳоро ҳамвора дар

ёд дошта бошем ва аз онҳо парҳез ва ҳазар
кунем.

Омин ё раббал оламин.

Манобеъ ва сарчашмаҳо:

Тафсири Нур, Дуктур Мустафо Хуррамдил.

Алоимун-нифоқ, Дуктур Оизи Қарни, тарҷумаи
Наво Муҳаммади Саъид.

Кимиёи Саъодат, имом Муҳаммад Ғазоли.

Маснави маънави, Ҷалолдини Муҳаммад Балхи.

Мундариҷа

Р	Мавзӯҳо	Саҳифа
1	Муқаддима (пешгуфтор)	1
3	Нифоқ чист?	3
5	Навъҳои нифоқ:	5
7	Нифоқ дар ақида	5
9	Нифоқ дар амал	6
11	Нишонаҳои нифоқ:	7
13	Нишонаи якум: Дуруғ гуфтан	7
14	Нишонаи дуум: Шарм кардан аз мардум ва шарм надоштан аз Худо	9
16	Нишонаи сеум: Танбали кардан дар нифоқ	10
17	Нишонаи чаҳорум: Риё кардан ва риё кори	11
18	Нишонаи панҷум: Камтар ёд кардан аз Худо ва зикри кам гуфтан	13
19	Нишонаи шашум: Савганд ва қасами дуруғ хурдан	14
20	Нишонаи ҳафтум: Вақоеъро бузург нишон додан ва овозаи дуруғ паҳнкуни	15
21	Нишонаи ҳаштум: Айбҷуи аз қазо ва қадари Худованд	16
22	Нишонаи нухум: Бадгуи кардан аз инсонҳои солиҳ ва солим	17
23	Нишонаи даҳум: Бад гумони ва тухмат задан ба инсонҳои дурусткор	18
24	Нишонаи ёздаҳум: Талош дар чиҳати паҳн шудани фасод ва табоҳи ба номи ислоҳ ва некуи	19
25	Нишонаи дувоздаҳум: Зоҳир ва ботини мунофиқ як нест	20
26	Нишонаи сенздаҳум: Амр ба мункарот ва зиштиҳо ва наҳйи аз маъруф ва некиҳо	21
27	Нишонаи чаҳордаҳум: Мунофиқ дар умури хайр хасис ва баҳил аст	22
28	Нишонаи понздаҳум: Фаромуш кардани Худо	22
29	Нишонаи шонздаҳум: Ваъдаҳои Худо ва Паёмбарро	23

	(дуруду саломи Худо бод бар ū) дуруғ медонад	
30	Нишонаи ҳафтдаҳум: Огоҳи надоштан аз аҳкоми дин ва надониستاني барномаи зиндагӣ, ки писанди Худованд бошад	24
31	Нишонаи ҳаждаҳум: Хушҳоли бар мусибати имондорон ва дилтанги дар шодии онҳо	25
32	Нишонаи нуздаҳум: Чоплуси (пастфитрати) ва забон бози	26
33	Нишонаи бистум: Масхара кардани дини Худо ва суннати Паёмбар (дуруду саломи Худо бод бар ū)	27
34	Шикасти бузург	28
35	Дуъои поён	31
36	Манобеъ ва сарчашмаҳо	32
37	Мундариҷа	33

